

10. De Springersbrug

Het gemeentebestuur van Emmen laat in 1921 in het noorden van Bargercompascuum een openbare lagere school met onderwijzerswoning bouwen. Gebouwd wordt aan de westzijdekant van het Verlengde Oosterdiep, op plaats 16, tot dan toe in bezit van vervener J. Velema. De plaats van de school is in de buurt van de kruising van het veenpad uit de richting van Klazienaveen-Noord en het Verlengde Oosterdiep.

De openbare lagere school III, in de buurt van de Springersbrug (bron; Gerben Dijkstra, uitgeverij Drenthe te Beilen).

Het eerste schoolhoofd van deze openbare lagere school III is G.J. (Gerben) Dijkstra, tot dan hoofd aan de school aan de Limietweg (OLS II).

In de twintiger jaren is de grote veencrisis. Door de concurrentie van steenkool brengt de turf op de markt minder geld op. Er is minder vraag naar turf en de eigenaren blijven met grote bulten turf op het veld zitten. Er is geen werk en het werkvolk zit zonder inkomen. Crisis in de venen. Velen trekken weg. De school verliest hierdoor in de beginjaren '20 veel leerlingen. In 1929 is de katholieke school gereed en ook hierdoor zakt het aantal kinderen.

De kinderen krijgen ook godsdienstondericht. Dominee Frommert van de hervormde gemeente geeft de jeugd bijbelles. Tussen 1926 en 1939 is P.J. (Piet) Duinkerken schoolhoofd, opgevolgd door P.H. (Piet) van Brummelen tot 1952. Meester Kluwer gaat nog een jaar als eenmansschool door, dan stopt de school.

Het schoolgebouw wordt gebruikt als opslagruimte van schoolmeubilair. Het gezin van Heine Hölscher woont een tijdlang in de onderwijzerswoning, later het gezin van Gerard Twickler. Na de Novemberstorm van 1972 is het huis onbewoonbaar en verhuist het gezin van Twickler naar de bouw in Bargercompascuum. School en huis zijn gesloopt. Aan de welving in de bodem en de kleur van de grond even ten noorden van het brugwachterhuis, is te zien dat daar de beide gebouwen hebben gestaan.

Een foto van de openbare lagere school III uit 1948.

Vlnr, bovenste rij; ?, ?, Jan Foekens, Griet Foekens, Grietje en Coby Ensing, ?, Sannie Caton, hier verblijvend ivm de oorlog, de Vries, Joekie Kuipers, Nettie Koops.

Tweede rij; Piet van Brummelen, zoon van de meester, Gerard Fischer, Jannes Geertsema, de Vries, Paul de Vries, Jan de Jong, Jan Springer, Harmke Fischer, Stieneke Kiers, ?, Juffrouw Hars, Harm Kiers.

Derde rij; Bakker Hendrik Schoo (zie ook 'Brood in Bargercompascuum'), ?, Stientje Ensing, Lineke van Brummelen, naast haar vader Piet van Brummelen, Grietje Schoo, Willy Woldring (zie ook 'Brood in Bargercompascuum'), Anne Schoo, Sjoukje Kiers, Henk Hendriks, Geert Koops, Jan de Jong.

Chris Hoving, Jans de Vries, ?, ?, ?, ?, Rein Kuipers, Jans de Vries, Theidor Fischer.

Onderste rij; Otto Salomons, ?, Jogie Hendriks, ?, Zwaantje de Vries, Lute de Vries, Teun Schoo naast zijn broer Harm Schoo (bron; Harm Schoo).

Piet Duinkerken is geboren in 1897 in Dedemsvaart, hij trouwt met T. W. (Tite) Oppedijk uit Gorredijk. Ze zijn van huis uit christelijk, maar Duinkerken is tot in zijn vingertoppen socialist. Hij is een van de initiatiefnemers tot de oprichting van de vereniging 'Opbouw Drenthe' in de beginjaren '20. Ook is hij politiek actief binnen de SDAP, de voorloper van de PvdA. Door de bezetter is hij in het begin van de oorlog getransporteerd naar het concentratiekamp Buchenwald. In 1942 komt hij vrij. In 1945 is hij Statenlid voor de PvdA. In 1939 is hij overgeplaatst van Bargercompascuum naar de openbare school te Emmercompascuum aan het Hoofdkanaal w.z. In 1949 overlijdt hij op 51-jarige leeftijd.

P.J. Duinkerken, 1897-1949 (bron; de Kroniek 2008).

De Springersbrug (bron; provinciaal archief).

Ten zuiden van de school woont Willem Bruinsma in het brugwachterhuis op nummer 17. Tegenover woont Willem Springer, die er een uitgebreide kruideniers- en galanteriewinkel heeft. Ook drijft hij er een 'stille knippe' (bron; provinciaal archief).

De Catharinahoeve rond 1960 (bron; familie de Bruin).

Tussen wijk '17' en de school bouwt de Valtermonder Bé Mencke in 1950 zijn boerderij. Het is een veenkoloniale boerderij waarvan er naderhand meerdere komen te staan aan het kanaal. De boerderij draagt de naam Catharinahoeve naar de vrouw van Mencke, Catrien Steenhuis. Zij is dochter van de vervener J.H. (Joost) Steenhuis, die wijk 17- de Steenhuiswijk- laat uitgraven.

De persmachineploeg van machinist Berend Harms, bijgenaamd 'Appel Berend' in opdracht van vervener Ernst Meijer. De foto is genomen op plaats 29 of 34.

Vlnr; bovenste rij; Willem Trip, Willem Zaan, Fictorie, Job Kuipers, Hendrik Bergsma, broer van Mans, Berend Harms en Bosma. Onder Zus Setz, Treksel en Grietje Groote (bron; Mans Bergsma).

In 1929 bouwt 'Opbouw Drenthe' het buurthuis aan het Verlengde Oosterdiep oz. Er worden naai, kook- en moedercursussen gegeven, evenals timmercursussen. Ook worden er culturele avonden georganiseerd. Een deel van het gebouw doet dienst als kleuterschool. Juffrouw Margaretha de Jonge, dochter van groenteboer Albert de Jonge bij de Brug staat voor de klas, evenals Leny Koops-Alers en juffrouw Marchje Strijks, die later met Henk Kliphuis trouwt. In 1949 is juffrouw Rikie van de Wal kleuterleidster in het buurthuis.

Het Buurthuis in ongeveer 1929 (bron; mw. G. Harms-Kaiser).

Juffrouw Rikie van der Wal tussen haar kleuters in 1949. Vlnr; bovenste rij; ?, ?, Gerrit Huigen, ?, ?, Anne Bos, ?. Tweede rij; ?, Jannie Bos, Joppie Bos, Trijn de Vries, Roelie Bos, Albertje Moes, ?, ?, Bruin Moes. Derde rij; Ben Harms, Juffrouw Rikie van der Wal, Jan Mulder, Aaltje Bos, ?, ?, ?. Onderste rij; ?, ?, Dina Kuipers, ?, Grietje Visser (bron; Bennie Harms).

Een scheepsploeg op plaats 18 van eigenaar Ernst Meijer, rond 1930.

Vnr, bovenste rij; De beide achterste mannen zijn onbekend. Tweede rij; De beide zussen Groenewold, Broer de Vries, onbekend. Derde rij; klein meisje is onbekend, Griet Kiers, zus Anna Wanningen, moeder Wanningen, Mevrouw de Vries zit er half voor. De beide voorste mannen zijn de schippers Muskee en de hond is van de familie Wanningen (bron; Lambert Wanningen).

Persmachineploeg van J.H. (Joost) Steenhuis op plaats 26, kort na de Tweede Wereldoorlog met staand Joost Steenhuis, vervener, Trientje de Vries; beul, Egbert Doldersum, Jan Koops, Willem Koops; machinist, Hendrik Kuhl; spitter, Harm Heller; spitter, (kleine) Harm Arling; machinist. Onderste rij; Lambert de Vries, afpakker, Albert Oost, zoon Hendrik Arling; beul en vader Hendrik Kuhl; voorbereider (bron; Hendrik Kuhl, junior).